

Voor de nieuwsbrief St Duurzame Ontwikkeling Nederland en Suriname.

tekst en fotografie door Pauline Prior

Pikin Sranan Dennis Touwnaar verbouwt duurzame kruiden en thee.

Het gebruik van Surinaamse kruiden en of planten als thee is in Suriname niet onbekend. Maar het idee van het duurzaam commercialiseren van thee, als een duurzaam Surinaams product wordt op dit moment slechts door Touwnaar gedaan Het assortiment bestaat o.a. uit moringa olie feira, citroengras, zuurzak, papaja, marva, kamia kucing en basiculum thee. Hij onderscheidt zich van de overige duurzame micro-landbouwers doordat hij zijn eindproduct niet alleen op de lokale markt afzet maar ook aan toko's in Nederland. Hij heeft zijn assortiment uitgebreid nu met cacao en heeft ook thee van rode en groene katoen.

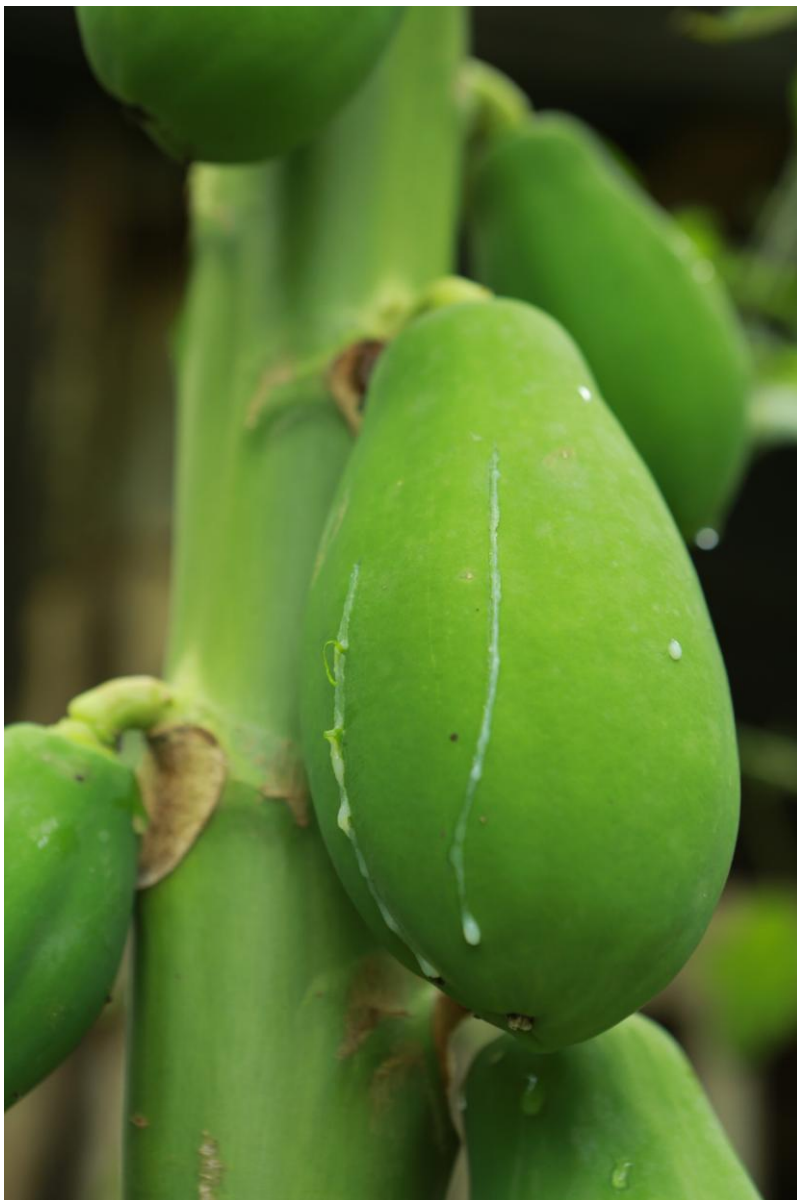
Dennis legt uit ' ik werk nog steeds duurzaam, werk nooit met bestrijdingsmiddelen of kunstmest. Wel gebruik ik kippenmest, die afkomstig is van slachtkippen, en dan met name de poep van de slachtkippen, die zijn 6 weken als ze worden geslacht. Urine heeft meer kwalijke eigenschappen en hoe ouder de kippen hoe meer het ruikt. Op de tuin heb ik ook plantenafval waar ik compost van maak. De koeien hier uit de buurt lopen op het land en zodoende is de mest lastig te vergaren en te gebruiken. Trouwens ananas en suikerriet geef ik geen mest. Zaailingen daarentegen beginnen hun groei in een pot met mest.

Natuur geeft mij de mogelijkheid om zo te telen, ik denk ook dat mensen los zijn komen te staan van de natuur. We eten slecht met teveel gebruik van allerlei conserveringsmiddelen. Als je goed eet, heb je vanzelf meer weerstand en ben je ook beter bestand tegen virussen. Er kan iemand natuurlijk van alles overkomen, waardoor de mens ziek kan worden maar goed voor jezelf zorgen, geeft je meer weerstand tegen (welvaart) ziektes. Wat de meeste mensen bij de supermarkt kopen is genetisch gemanipuleerd. Ook gebruiken ze alleen het blad voor thee, die vermalen ze tot poeder maar in de stengel zit veel meer energie. Het begint bij de wortels daar zit de meeste energie en het blad heeft het minste en die gebruiken ze dan. In Suriname gebruiken ze ook het gevallen blad van de bospapaja als thee, dat moet je ook niet doen, die heeft zijn energie verloren. Ik denk dat er een ommekeer moet komen en we terug moeten naar de natuur. Die is namelijk veel sterker is dan wij, mensen.

Ik ben hier wel een eenling in, de telers hier in de buurt doen het niet zo. Dus ik pas niet zo in een coöperatie en ben daar niet meer mee bezig. Ik wil graag mijn concept overdragen naar de volgende generatie en er komen hier ook van diverse opleidingen mensen naar toe. Het zijn echte diverse opleidingen die me noemen, technische Hbo ers maar ook leraren die hun scriptie over Pikin Sranan als uitgangspunt nemen. Je moet weten, ik ben ook begonnen met een kas waarin ik sla kweekte, dan had ik 500 kroppen sla op een gegeven moment en verdiende er goed aan, maar het werkte naar mijn idee niet. Ik probeer hier weer terug te gaan naar de oude dingen, waar ik mee opgegroeid ben. De doelen kunnen overgenomen worden, het concept versterkt. Concurrentie vrees ik niet zo. Er is nog zoveel te leren en de omstandigheden spreken voor zich, de wereld moet iets gaan doen en gaan veranderen.

Tips; Het sap uit de schil van de papaja werkt bijvoorbeeld goed tegen oogontstekingen. Sambong uit de Filippijnen helpt enorm tegen urinezuur en nierstenen, maar ook tegen reuma. Het wordt daar als medicijn verkocht. En gebruik nooit de schors van de Maringoboom, die is giftig vanwege zijn hoge concentratie, gebruik 5 zaadjes per dag, rooster ze, doe ze in de sla, meer niet.